Mate 1: Curs #1

Profesor: Radu Gologan

1 Octombrie 2019

1 Multimi

Definim o **multime** A formata din elemente distincte ce au o proprietate prin notatia: $A = \{x \mid x \text{ are proprietatea } P\}$

Definim relatia de **incluziune**: $\subseteq$ pe doua multimi A si B astfel:

$$A \subseteq B \iff (\forall a \in A \implies a \in B)$$

Definim urmatoarele operatii:

• reuniune: $A \cup B = \{x \mid x \in A \ sau \ x \in B\}$

• intersectie: $A \cap B = \{x \mid x \in A \text{ } si \text{ } x \in B\}$

• diferenta: $A \setminus B = \{x \mid x \in A \text{ si } x \notin B\}$

 $\bullet \ \ \mathbf{complementara} \colon B \subseteq A \iff C_A^B = A \backslash B$

Definim **produs cartezian** intre doua multimi A si B astfel:

$$A \times B = \{(a, b) \mid a \in A \text{ si } b \in B\}$$

Fie I o familie de indici(multime) si $A_i,\ i\in I$ o familie de multimi indexate de I. Definim urmatoarele operatii:

- Intersectia tuturor multimilor: $\bigcap_{i \in I} A_i = \{a \, | \, \forall i \in I, a \in A_i\}$

Exemplu:
$$\bigcup_{x \in \mathbb{R}} \{x\} = \mathbb{R}$$

2 Relatii

Definim o **relatie** pe o multime X o submultime $R \subseteq X \times X$:

$$R = \{(x, y) \mid x \in X \text{ si } y \in X\}$$

Vom nota
$$(x, y) \in R \iff xRy$$

Definim o relatie de echivalenta pe X, o relatie R cu urmatoarele proprietati:

• reflexivate: $xRx, \forall x \in X$

• simetrie: $xRy \implies yRx, \ \forall (x,y) \in R$

• tranzitivitate: $xRy \ si \ yRz \implies xRz, \ \forall (x,y), (y,z) \in R$

Exemple:

• Relatia de egalitate

• Relatia de echivalenta a figurilor geometrice

• Fie $n \in \mathbb{N}^*$, introducem pe $\mathbb{Z}$ relatia: $m, p \in \mathbb{Z}, \ m \equiv p \pmod{n} \iff n | (m - p)$ Pentru $i = \overline{0, n-1}$, definim **clasa de resturi a lui** $i: \hat{i} = \{i + n \cdot k \mid k \in \mathbb{Z}\}$ si multimea claselor de resturi modulo n: $\mathbb{Z}_n = \{\hat{0}, \hat{1}, ..., \widehat{n-1}\}$

In general, pentru (X,R) o relatie de echivalenta, vom nota:

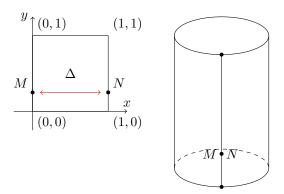
$$\forall x \in X, \hat{x} = \{y \mid yRx\} \implies X = \bigcup_{x \in X} \hat{x} \text{ si } xRy \implies \hat{x} \cap \hat{y} = \varnothing$$
vom nota multimea claselor de echivalenta sau spatiul cat $\{\hat{x}\}_{x \in X} = X/R$.

Exemple:

• Fie $\Delta = \{(x,y) \mid x,y \in [0,1]\}$ suprafata unui patrat si ρ o relatie de echivalenta astfel incat:

Daca $M = (x_1, y_1)$ cu $x_1 \in (0, 1)$ si $y_1 \in [0, 1]$ si $N = (x_2, y_2)$ cu $x_2 \in$ (0,1) si $y_2 \in [0,1] \implies M\rho N \iff M = N$ Daca $M = (x_1, y_1)$ cu $x_1 \in \{0, 1\}$ si $y_1 \in [0, 1]$ si $N = (x_2, y_2)$ cu $x_2 \in [0, 1]$

 $\{0,1\}$ si $y_2 \in [0,1] \implies M\rho N \iff y_1 = y_2$

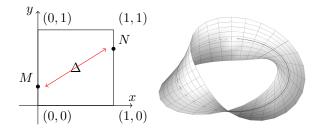

Se observa din constructie ca $\Delta/\rho = suprafata laterala a unui cilindru$

• Fie $\Delta = \{(x,y) \mid x,y \in [0,1]\}$ suprafata unui patrat si ρ o relatie de echivalenta astfel incat:

Daca $M = (x_1, y_1) \ cu \ x_1 \in (0, 1) \ si \ y_1 \in [0, 1] \ si \ N = (x_2, y_2) \ cu \ x_2 \in [0, 1] \ si \ x_2 \in [0, 1] \ si \ x_2 \in [0, 1] \ si \ x_2 \in$ (0,1) si $y_2 \in [0,1] \implies M \rho N \iff M = N$

Daca $M = (x_1, y_1)$ cu $x_1 \in \{0, 1\}$ si $y_1 \in [0, 1]$ si $N = (x_2, y_2)$ cu $x_2 \in [0, 1]$ $\{0,1\}$ si $y_2 \in [0,1] \implies M\rho N \iff y_1 = 1 - y_2$

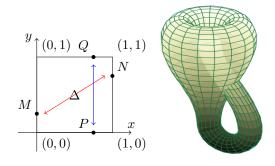
Se observa din constructie ca $\Delta/_{\rho} = suprafata definita de o banda Mobius$

• Fie $\Delta = \{(x,y) \mid x,y \in [0,1]\}$ suprafata unui patrat si ρ o relatie de echivalenta astfel incat:

Daca $M=(x_1,y_1)$ cu $x_1 \in (0,1)$ si $y_1 \in (0,1)$ si $N=(x_2,y_2)$ cu $x_2 \in (0,1)$ si $y_2 \in (0,1) \Longrightarrow M \rho N \Longleftrightarrow M=N$

Daca $M=(x_1,y_1)$ cu $x_1 \in \{0,1\}$ si $y_1 \in [0,1]$ si $N=(x_2,y_2)$ cu $x_2 \in \{0,1\}$ si $y_2 \in [0,1] \implies M\rho N \iff y_1=1-y_2$

Daca $M = (x_1, y_1)$ cu $x_1 \in [0, 1]$ si $y_1 \in \{0, 1\}$ si $N = (x_2, y_2)$ cu $x_2 \in [0, 1]$ si $y_2 \in \{0, 1\}$ $\Longrightarrow M\rho N \iff x_1 = x_2$

Se observa din constructie ca $\Delta/_{\rho}=~suprafata~definita~de~o~sticla~Klein$

3 Relatii de ordine

(X,R) o relatie pe X se numeste **relatie de ordine** daca si numai daca are urmatoarele proprietati:

- Reflexivitate
- Antisimetrie: $xRy \ si \ yRx \implies x = y$
- Tranzitivitate

O relatie de ordine se numeste **relatie de ordine totala** daca:

 $\forall x, y \in X, xRy \ sau \ yRx$

O relatie de ordine se numeste **relatie de ordine partiala** daca nu este o relatie de ordine totala

Exemple:

• Notam $\mathscr{P}(X)=\{A\,|\,A\subseteq X\}, |X|=n\implies |\mathscr{P}(X)|=2^n$ multimea tuturor submultimilor lui X

 $ARB \iff A \subseteq B$ este o relatie de ordine partiala.

De obicei, relatiile de ordine se noteaza $xRy \iff x \leqslant y$

Daca $(X, \leq)$ este o relatie de ordine si $A \subseteq X$, numim $M \in X$ majorant pentru **A** atunci cand $x \leq M$, $\forall x \in A$ si $m \in X$ minorant pentru **A** atunci cand $m \leq x$, $\forall x \in A$

Definim sup_A ca fiind cel mai mic majorant al multimii A, daca acesta exista, si inf_A ca fiind cel mai mare minorant al multimii A, daca acesta exista. Explicitam:

 $sup_A = S \in X \iff x \leqslant S \ \forall x \in A \ si \ daca \ \forall S' \in X \ a.i. \ x \leqslant S' \implies S \leqslant S'.$ Analog se defineste si inf_A .

 $\text{In } \mathbb{R}, \ A \subseteq \mathbb{R}, \ sup_A = S \in \mathbb{R} \iff a \leqslant S, \forall a \in A \ si \ \forall \epsilon > 0, \exists a \in A \ a.i. \ S - \epsilon \leqslant a.$

Exercitiu:

Fie $(a_n)_n$, $(b_n)_n$ doua siruri marginite in $\mathbb{R}$. Vom demonstra ca $sup(a_n+b_n) \leq sup(a_n) + sub(b_n)$.

Demonstratie:

 $a_i \leqslant sup(a_n), \forall i \ si \ b_i \leqslant sup(b_n), \forall i \implies a_i + b_i \leqslant sup(a_n) + sup(b_n), \forall i \implies sup(a_n + b_n) \leqslant sup(a_n) + sup(b_n)$